

z zadovoljstvom. Pričakujemo, da se bo s preiskovalno svetilko posvetilo tudi še kam drugam in da tudi druge enakovrstne in še višje krivice zadene za služena kazen.

Mariborsko narodno ženstvo zbira te dni po mestu podpise za jugoslovansko deklaracijo. Pričakujemo, da bodo vse gospe in gospodične brez vsake razlike stanu storile svojo narodno dolžnost. Podpisovalna pola se dobi tudi v naši tiskarni. Seznan darov za Tiskovni dom priobčimo prihodnjč.

Posnemanja vredno navdušenje za Tiskovni dom. Zupnija Gornja Ponikva šteje samo 700 duš, a je nabrala za Tiskovni dom 1000 K. Zupljani poznajo potrebo takega Doma za Slovence, zato so tako pridno prispevali. Slava jim! Darovali so po 1 K: Jelen Marjeta, Kale, Ograjenšek Melhior, Stobenik, Es Neža, Marof, Razdevšek Franc, Vrhe, Razdevšek Franca, Vrhe; po 2 K: Kuder Neža, Kale, Vasle Alojz, Stobenik, Kos Katarina, Studence, Verboten Fr., Gornja Ponikva, Neimenovana, G. Ponikva, Jelen Barbara, Grče, Jelen Jorefa, Kale, Tkavc Roz., Kale, Jelen Antonija, Kale, Rezman Marija, Studence, Jelen Franca, Sp. Ponikva, Verzelak Ant., Grče, Cokan Miha, Stobenik, Malovšek Barb., Vrhe, Lednik Antonija, Vrhe, Jezernik Jakob, Kale, Storan Marija, Grče, Kos Jozefa, Studence, Verdev Ana, Grče, Jelen Jože, G. Ponikva, Verdev Mar., Vrhe, Neimenovan, Vrhe, Razdevšek Franca, Vrhe, Rezman Roza, G. Ponikva; po 3 K: Praprotnik Terezija, G. Ponikva, Vasle Neža, Stobenik, Rezman Marija, Vrhe, Jezernik Marija, Kale, Avberšek Jozefa, G. Ponikva, Sredenšek Ana, G. Ponikva, Verzelak Neža, Grče, Rezman Barbara, G. Ponikva, Prešiček Eliz., Marof, Neimenovan; po 4 K: Verzelak Marija, Grče, Verdev Marija, Kale, Razdevšek Janez, G. Ponikva, Razdevšek Marija, Brezovo, Neimenovana, Vrhe, Zupan Janez, Sp. Ponikva, Semčnik Martin, G. Ponikva, Divjak Frančiška, Grče, Uranjek Stefan, Sp. Ponikva, Prnovšek Antonija, Sr. Ponikva; po 5 K: Pečnik Franc, G. Ponikva, Očvar Marija, Kale, Neimenovana, Sp. Ponikva, Neimenovana, Sp. Ponikva, Kveder Andr., Studence, Pajenk Feliks, Podkraj, Bučar Franc, Vrhe, Neimenovana, Sp. Ponikva, Rezman Marija, Spod. Ponikva, Jelen Anton, Sp. Ponikva, Ograjenšek Kristina in Marija, G. Ponikva; po 6 K: Jelen Barb., G. Ponikva, Neimenovana, Pahole Anton, Vrhe, Neimenovana, Vrhe; po 7 K: Sredenšek Franc, G. Ponikva, Razdevšek Janez, Sr. Ponikva; po 10 K: Kos Lovro, Studence, Rezman Terezija, Sp. Ponikva, Praprotnik Antonija, G. Ponikva, Vasle Jožef, Stobenik, Kos Boštjan, Studence, Hrastev Ant., Sp. Ponikva, Ograjenšek Jakob, Kale, Miheljak Lovro, Stobenik, Neimenovan, Marof, Podvršnik Janez, Stobenik, Razdevšek Marija, G. Ponikva, Zupan Martin, Vrhe, Verdev Alojzija, Kale, Tkavc And., Kale, Verdev Marija, Kale št. 2, Vasle Florijan, Brezovo, Verdev Ivan, Marof, Vinder Filip, Grče, Jezernik Janez, Sr. Ponikva, Medved Franca, Sr. Ponikva, Medved Jožef, Studence, Prnovšek Franc, Sr. Ponikva; po 12 K: Jelen Matija, Sp. Ponikva, Tkavc Franc, Brezovo, Verdev Franc, Kale; po 13 K: Neimenovan; 14 K: Verdev Marija, Marof; 16 K: Uranjek Franc, Sr. Ponikva; po 20 K: Vasle Jožef, Brezovo, Kos Janez, Studence, Jezernik Mart., G. Ponikva, Vasle Franc, Stobenik; Neimenovan na G. Ponikvi 50 K, Neimenovana 100 K; Gorišek Ivan, 25 K.

Prihova za Tiskovni dom. Tudi pri nas se je misel, postaviti Tiskovni dom hitro udomačila. Vsi želimo, da bi naši dobri v Mariboru izhajajoči listi dobili veličastne prostore v novem domu. Začela se je živahna agitacija. Dekleta Mar. družbe so hitro začele med seboj nabirati in pošljejo za novo leto Tiskovnemu domu 163 K; rodbina Rakova je darovala 20 K, družina Dobršekova 20 K, Vrbiše va 10 K. Bog živi vse posnemovalce!

Zadružna zveza v Ljubljani (oddelek za Štajersko) v Mariboru naznanja, da se vrši skupščina za l. 1916 dne 4. februarja v Celju v hotelu »Bel vol«. Isti dan popoldan se vrši v Celju občni zbor Slov. Kmetijske Zveze, pri katerem bo govoril načelnik Jugoslov. kluba drž. poslanec dr. Korošec. Agitirajte za obilno udeležbo!

Kmetijska družba v Gradcu ima dne 21. in 22. marca svoj občni zbor. Poleg zanimivega sporeda so letos na vrsti tudi volitve. Častna dolžnost vseh slovenskih podružnic je, da izvolijo na občnih zborih meseca januarja ali februarja delegata za skupščino, kateri se morajo iste tudi udeležiti in da stavijo predloge za razpravo.

Kmetijska podružnica v Sv. Lovrencu na Dr. polju vabi k občnemu zboru, kateri se vrši v četrtek 17. jan. ob 8. uri zjutraj v posojilnični sobi pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. Na dnevnem redu je poročilo in volitev odbora, volitev delegata za skupščino v Gradcu, sprejemanje udnine, nročilo na deteljino in runkelno seme ter gospodarski govor nadrevizorja Vlad. Pušenjak. Gospodarji in gospodinje pridite v obilnem številu.

Novi vojaški nabori. Vojaški nabori mladencev, rojenih v letu 1900, se bodo vršili v mesecu januarju 1918: za okolico Maribor dne 24. in 25. januarja; za mesto Maribor 28; Lipnica 20. in 21.; Vagna 23.; Radgona 23.; Sv. Lenart v Slov. goricah 26.; Slov. Bistrica 27.; Celje okolica od 14. do 18.; Celje mesto 14.; Ljubno 19.; Mozirje 20.; Šmarje pri Jelšah 22. in 23.; Trbovlje 24.; Brežice 26.; Kozje 28.; Šostanj 14.; Slovenjgradec 15.; Marenberg 16.; Ljutomer 18.; Ptuj mesto 20.; Ptuj okolica od 20. do 22.; Ormož 23.; Rogatec 25. in Konjice dne 27. januarja.

Slovenski junak Mlaker zopet odlikovan. V pri znanje odlično junškega zadržanja pred sovražnikom je cesar vnovič odlikoval znanega slovenskega junaka nadporočnika Albina Mlaker, in sicer z zlato hrabrostno kolajno za častnike.

Slovinci! Vaša narodna dolžnost je, da govorite na svoji zemlji vedno le slovenski! Poslužujte se povsod: v uradih, trgovinah in v vsem javnem življenju le slovenskega jezika. Zapomni si slovenski kmet: Trgovec, ki Ti prodaja blago, je odvisen od Tebe in ne Ti od njega. Uradnik v mestu je radi Tebe in ne Ti radi njega. Zahtevaj zato od obeh, da bode ta govorila s Teboj v Tvojem jeziku.

Nekaj za župane in občane. Iz marenberškega okraja se nam piše: Od vseh strani se slišijo pritožbe o sedanjih težavnih razmerah. Posebno čutijo te razmere župani, pred vsem v hribovitih in v velikih občinah. Brez tajniške pomoči grozno trpijo. Občanom ni blizu ni znano, koliko dela je v pisarni in koliko potov mora opraviti župan, če hoče vsaj približno rešiti vse naloge. Kmet-župan je za vse odgovoren, za vsako rekvizicijo, za vsak Claryjev in glavarjev odlok. Če vse tako ne izvrši, kakor mu predpišejo uradniki, pa se mu grozi z vpoklicem ali hudo kaznijo. Ker nima svojih delavskih moči, mora delo na svojem posestvu pustiti, zanemarjati ali pa le površno opraviti. Župan mora zmeraj misliti in delati za občino, za glavarja, za uradnike, za deželo in za državo. Občani naj torej imajo potrpljenje z župani in upoštevajo njih težavni in zelo mučni položaj.

Pošiljanje denarja v Rusijo ustavljeno. Poštno ravnateljstvo nam naznanja, da je od dne 2. januarja naprej ustavljeno pošiljanje denarja vojnim vjetnikom v Rusiji potom poštnih nakaznic.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču med Brento in Piavo živahen artilerijski ogenj, sicer pa položaj nespremenjen. — V Macedoniji bruha bolgarska artilerija hud ogenj na sovražne postojanke. — Sicer pa na nobenem bojišču kaj posebnega.

Pohod v sovražno deželo.

Ob Piavi.

Kakor znano, soške fronte ni več. Kar nam je sovražnik v dveh in pol letih, v 11 krvavih bitkah z groznimi izgubami iztrgal, to so si naše in zavezniške čete priborile meseca oktobra 1917 skoraj v 2 in pol dneh. Zemljelačni tujec je že dobil in se dobi zaslužen plačilo. Vihar vojne je izginil iz primorskih tal, čeravno je žalibog pustil grozna znamenja, toda to se bo nadomestilo. Danes, ko pišem te vrstice, imamo tri reke za seboj in sicer Sočo, Tilment in Medino, naši topovi bruhajo ob Piavi. Plena in živeža je veliko. 20 dni že nosim laške čevlje in deloma tudi obleko; obuvalo in obleko bi lahko vsak dan izmenjal. Imel sem tudi priliko se poslužiti vsemenskega zlahnega vina, drugih izvrstnih pijač in jedil, kojih bržkone Kadorna v presenetljivi naglici ni mogel vzeti s seboj. Na cesti, ki pelje iz Kadorna proti reki Tilment (8-10 km) se je nahajalo nešteto topov vseh vrst, osebnih, sanitetnih in težkih avtomobilov, trenskih voz, koles, municije itd., in sicer na obeh straneh ceste, tako da je le v sredini bil prostor za korakanje. Plen je bil zato tako

egromen, ker ga pri begu ni bilo mogoče spraviti čez reko. Tudi na drugih krajih se je našlo obilne plena. In to je borba za zaželjeni mir, kojega pričakujemo. Iskrene pozdrave! — Jože Lah od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji.

Gospodarske novice.

Resna beseda našim oblastim. V »Slov. Gospodarju« št. 51 z dne 40. dec. 1917 smo priobčili članek pod gornjim naslovom. V tem članku je opisal slovenski kmet razne krivice, ki se godijo našemu kmetickemu prebivalstvu in kako oblasti merijo z dvojno mero, drugače, če merijo meščanu, drugače, če pride na vrsto kmet. Z ozirom na ta naš članek zahteva, kakor smo izvedeli, cesarska namestnija v Gradcu potom mariborskega okrajnega glavarstva podrobnih podatkov in številke glede naših trditiv. Danes objavimo samo nekaj točk: 1. Rekvizicija živil. V mestih Gradec, Maribor, Ptuj in Celje se ne rekvirira ne žita, ne moke, ne fižola in ne drugih živil. Na kmetih pa se rekvirira z veliko strogostjo. 2. Rekvizicija živine. Kmetu se vzamejo zadnji voli iz hleva, da, celo dojne krave se rekvirirajo na kmetih, da ima mestna gospoda kaj mesa. V mestih Gradec, Maribor, Ptuj in Celje pa smejo meščani sami prosto prodajati živino. Tu nima živinoprometni zavod ničesar opraviti. 3. Oprostitev. Glede te točke nam niti ni treba navajati dokazov. Naj oblast sama pogleda, koliko je oproščenih kmetov in koliko mestnih trgovcev in agentov. Z ozirom na točke 4., 5. in 6., t. j. glede obdelovanja uradnikov, glede na odmero davkov in glede na odlikovanje pa je vsakemu jasno, kako stojimo. Omenjamo še samo, da na pr. meščanom, ki imajo polne hleve sena, ni bilo treba oddati ne kilograma, dočim so kmetom vzeli v mnogih slučajih toliko krme, da bo njegova živina gladovala, ali pa jo bo moral odprodati. Cesarski namestnik je odredil, da sme kmet porabiti za vsako odraslo osebo samo 50 kg mesa in špeha žive teže zaklane svinje. V mestu pa uživanje mesa v zasebnih gospodinjstvih ni omejeno. Kdor ima dovolj denarja, sme magari desetkrat na dan jesti meso. Le ubogemu kmetu, ki se je trudil noč in dan z rejo živine, se je od grofa Claryja strogo določilo, koliko mesa in masti sme zavžiti celo leto. Vprašanje dvojne mere, s katero merijo g. Clary in njegove oblasti kmetu in meščanu, je poglavje, o katerem se bomo večkrat govorili in na katero bodo naši poslanci kakor prej tako slej v drž. zboru opozarjali naše vlado in javnost.

Slovenske kmetice o Claryjevi svinjski naredbi. Piše se nam: Koprivniške žene odgovarjamo grofu Claryju z ozirom na njegovo odredbo glede odčaje masti in mesa in da se svinje ne bi smete drugače zaklati, kakor da se mora poprej naznaniti okrajnemu glavarstvu. Gospodje po mestih lahko tako pišejo, ki sedijo pri zelenih mizah. Ali nam kmeticam je drugače: Svinjereja je težavna. Vsled letošnje suše je zrastle malo svinjske krme. Sedaj pa mislijo nemški gospodje pri zelenih mizah v Gradcu, kakšna mast da se bo letos cedila iz svinj. Naj le pride grof Clary malo pogledat, kako se kmetice zelo trudijo s svinjerejo. Skoro pol ure daleč moramo nositi vodo in drva moramo same sekati in cepiti, da se svinjam kuha krma. Potem pa, ko bi se kaj zredilo, bi se pa še moralo pri glavarstvu prositi, če smemo zaklati. A tedaj se pa ni treba glavarstvu naznaniti, kadar se svinjam nosi živež? Gospodje menda mislijo, da je treba svinjo samo enkrat na dan krmiti in da od tega zrastejo kar celi centi masti. Svinje se mora po petkrat na dan krmiti. A gospodje v Gradcu tega seveda ne vedo, ali pa nočejo vedeti. Gospodje naj naredijo po svojem, a me bomo pa tudi po svojem. Ne dražite nas! Ali ne veste, nemški gospodje v Gradcu, da smo kmetice stebber države?

Grof Clary je pri obedu po štiri vrste mesa. Prijatelj lista nam piše iz Gradca: Claryjeva odredba, da sme kmet uporabiti za hrano svoje družine in delavcev samo 50 kg žive teže zaklane svinje, oziroma 30 kg suhega mesa ali špeha, je izzvala pri kmetickem prebivalstvu veliko nevoljo. Ta nevolja je tudi v vsakem oziru opravičena. Dočim grof Clary predpisuje kmetu, ki redi svinje in govedo, tako bogu množino mesa in masti, pa uživa cesarski namestnik sam pri enem obedu po štiri vrste mesa. To ni je znano iz čisto zanesljivega vira. Grof Clary si je dal spraviti nedavno večjo množino svinjske masti, dobiva na teden po več kilogramov surovega masla. Prihodnjč vam bom poročal še o drugih takih Claryjevih dobrotah.

Oskrba z usnjem v slovenjgraškem okraju. Župani celega okraja so se obrnili na mene s prošnjo, da posredujem radi usnja. Da mi ni treba pisati vsakemu županu posebej, si dovoljujem tem potom javiti županom, da sem takoj stavil v tej zadevi na Dunaju interpelacijo, v kateri sem tudi zahteval, da se dovoli kmetom dati kože doma zaklane živine usnarjem v delo. Kak uspeh bo imela interpelacija, tega še ne vem. Obrnil sem se pa zajedno tudi v Gradcu na gospodarski oddelek štajerskega obrtno-pospeševalnega zavoda s prošnjo, da skrbi ta zavod za usnje celega okraja. Javilo se mi je, da je štajerska dobila za leto 1917 iz Dunaja nakazanih 50